

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Deres ref.
201200556- HCJ

Vår ref.
12/913-19 663.2/SYKO

Dato:
Oslo, 15.05.2012

Høring - NOU 2012:1 Til barnas beste - Ny lovgivning for barnehagene

Landsorganisasjonen i Norge viser til departementets brev av 06.02.12 angående ovennevnte.

Et godt og likeverdig barnehagetilbud til alle som har behov for det, er et viktig mål for LO. LO er derfor fornøyd med at regjeringen har tatt initiativ til denne omfattende utredningen som har gjennomgått barnehageloven med forskrifter og foreslått en rekke endringer som skal bedre kvaliteten i barnehagene.

Som resultat av den omfattende utbyggingen av sektoren de siste årene, tilbringer de aller fleste barna mellom ett og fem år, en stor del av hverdagen i barnehagen. Barnehagen er en del av det norske utdanningssystemet og en viktig arena for barns utvikling. LO er på et overordnet nivå enig med utvalgets vurdering av at det er behov for tydeligere nasjonale rammer for å sikre bedre og mer likeverdig kvalitet, samtidig som kommunene fortsatt skal ha frihet til å utvikle gode tilbud i tråd med innbyggernes behov.

Basert på forskning og erfaring er det bred enighet om at personalets kompetanse er den enkeltfaktoren som har størst betydning for kvaliteten i barnehagene. Det er derfor viktig at en ny lov øker voksentettheten og sikrer god kompetanse blant de ansatte i barnehagene. LO vil i den sammenheng understreke at en tverrfaglig barnehage er viktig for at alle barn skal få det best mulige tilbudet. Førskolelærere og barne- og ungdomsarbeidere bør utgjøre grunnstammen, men også andre yrkesgrupper som f.eks. barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere vil være et viktig supplement.

De ansatte i barnehagen er i en særstilling når det gjelder å kunne observere og få informasjon om omsorg, helsetilstand og livssituasjonen til barn under skolepliktig alder. Det er derfor viktig at ansatte i barnehagene har god kompetanse på omsorgssvikt og som kan sikre at barn som av ulike årsaker er sårbare kan få god oppfølging.

LO har utover dette, følgende kommentarer til enkeltforslag i utredningen.

Kapittel 12: barna og foreldrene

LO er fornøyd med at barn rettigheter foreslås styrket gjennom en ny bestemmelse, § 5 Hensynet til barnets beste. LO støtter at barna får en lovfestet rett til et godt fysisk og

psykososialt miljø i barnehagene, noe som vil styrke deres rettsstilling. LO støtter å videreføre gjeldende rett om foreldremedvirkning.

LO støtter videre forslaget om å ta inn en bestemmelse i loven om at kommunene har plikt til å utarbeide rutiner for samarbeid og kompetanseutveksling mellom barnehage, barnevern, helsestasjon og andre berørte instanser.

Kapittel 13 Et system for tilsyn med barnehagesektoren

Et godt og hensiktsmessig tilsyn forebygger lovbrudd og sikrer kvalitet. LO støtter flertallet i utvalget om at det ikke etableres et nytt statlig barnehagetilsyn, men at kommunene fortsatt ivaretar dette ansvaret og at fylkesmannen fører tilsyn med kommunene som barnehagemyndighet. LO viser til at alle kommuner har systemer for internkontroll og kontroll utført av kontrollutvalg, der kommunerevisjonen også kan utøve forvaltningsrevisjon.

Kapittel 14 Den lokale barnehagemyndigheten

LO mener en statlig maksimalpris og fortsatt gode ordninger for søskenmoderasjon og inntekstgraderte ordninger er viktig for å sikre et mest mulig likeverdig tilbud. LO støtter derfor flertallets forslag om å fjerne adgangen til å gjøre unntak fra maksimalprisen.

LO støtter videre forslaget om at det bør innføres minimum to hovedopptak per år. I dag har barn født om vinteren eller våren ikke rett til barnehageplass før i august, altså når de er godt over et år. Enda mer uheldig slår dette ut for barn som er født om høsten, etter 1. september. De har ikke rett til plass før i august det året de fyller to. Dette forslaget vil innebære en betydelig reform som har en kostnadsside, men som også er viktig for å tilrettelegge for at småbarnsforeldre raskere kommer tilbake til arbeid etter perioden med foreldrepermisjon.

Spørsmålet om likeverdig finansiering av kommunale og private barnehager har stått sentralt i barnehagepolitikken. LO støtter utvalgets vurdering av at ved en likeverdig finansiering, er det ikke lenger grunner til å ikke stille krav om likeverdige forhold også for de ansatte. LO støtter utvalgets forslag om å ta inn en ny paragraf inn forskriften, fra samme dato som likeverdig finansiering inntreffer:

§ x Lønns- og arbeidsvilkår:

Ansatte i ikke-kommunale barnehager har rett til lønns- og arbeidsvilkår som er likeverdige med vilkårene for ansatte i kommunale barnehager. Når 100 prosent likebehandling er innført, har barnehager som ikke kan dokumentere at de har lønns- og arbeidsvilkår på linje med det som er vanlig i sektoren, kun krav på 92 % av den finansieringen kommunale barnehager får.

LO understreker at pensjonsrettigheter må inngå i vurderingen av lønns- og arbeidsvilkår.

LO støtter videre forslaget om å lovfeste et krav om at kommunene skal ha barnefaglig kompetanse også på administrativt nivå. Når det kreves slik kompetanse må dette også kunne omfatte andre aktuelle yrkesgrupper i tillegg til førskolelærere, ref innledende merknader og kommentarer til kapittel 16.

Kapittel 16 Kvalitetssikrende bestemmelser i barnehagen

Kapitlet inneholder forslag til bestemmelser om barnehagenes personale, barnehagens størrelse og organisering og vurdering av krav til arealer ute og inne. Utvalget peker på at det er godt forskningsmessig belegg for at antall barn per voksne, pedagogtetthet, personalets kompetanse, barnegruppens størrelse og sammensetning og fysiske rammer er sentrale faktorer som påvirker kvaliteten i barnehagene.

LO støtter utvalgets vurdering av at krav til grunnbemanning og pedagogisk bemanning skal være regulert i ny barnehagelov og at barnehagenes grunnbemanning og pedagogiske bemanning må styrkes. LO vil understreke at førskolelærere skal være grunnstammen. I tillegg vil LO støtte flertallets forslag om å lovfeste et krav om at 25 % av grunnbemanningen i hver barnehage skal være barne- og ungdomsarbeidere. Det er viktig å styrke førskolelærerutdanningen, samt utdanningen for barne- og ungdomsarbeidere.

LO vil også, i tråd med de innledende merknadene, understreke at andre yrkesgrupper med relevant kompetanse, kan være et viktig supplement til førskolelærere. LO støtter derfor mindretallets forslag om at 25 % av pedagogene kan ha annen pedagogutdanning enn førskolelærer.

LO vil samtidig påpeke at det ikke bør stilles krav til formalkompetanse for alle ansatte i barnehagene. Det må være rom for å ansette assistenter uten formell kompetanse, så kan det heller legges opp til praksisbaserte utdanningsløp for disse dersom de ønsker å fortsette arbeidslivet som barnehageansatt.

LO vil påpeke viktigheten av å rekruttere flere menn til barnehagesektoren.

Kapittel 19 og 20: Utdanning og kompetanseutvikling.

Det er et stort behov for å utdanne flere førskolelærere og flere barne- og ungdomsarbeidere, samt kompetanseutvikling i barnehagene. LO vil understreke viktigheten av verdsetting av realkompetanse, av arbeidsplassbasert utdanning og livslang læring.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Tor-Arne Solbakken
(sign.)

Stein Reegård
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.